

2022 Dünya Kupası Gol Analizi

Nuri Topaloğlu¹

Burcu Bostancı²

Halil Orbay Çobanoğlu³

Özet

Amaç: Bu çalışma, 2022 FIFA Dünya Kupası'nda atılan gollerin detaylı bir analizini yaparak futbol stratejilerine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. **Yöntem:** Araştırma verileri, 2022 FIFA Dünya Kupası'nda oynanan 64 maçta atılan 170 gol üzerinden toplanmış ve SPSS 25.0 programı ile analiz edilmiştir. Notasyonel analiz yöntemi kullanılmıştır. **Bulgular:** Gollerin %25'i 76-90. dakikalar arasında atılmıştır. İlk golü atan takımların %74'ü galip gelmiştir. Açık oyunda atılan gollerin oranı %87, duran toplarda ise %13 olarak tespit edilmiştir. Gollerin %92'si ceza sahası içinden atılmıştır ve forvet oyuncular, toplam gollerin %56'sını kaydetmiştir. **Sonuç:** Çalışma, ilk golün maç sonucuna etkisinin önemini vurgularken, gollerin açık oyunda ve ceza sahası içinden atılmasının antrenörler için stratejik çıkarımlar sunduğunu belirtmektedir.

GİRİŞ

Futbol, dünya çapında milyonlarca insan tarafından sevilen ve takip edilen bir spor dalıdır. Sporun temel amacı, takım çalışması ve rekabet ruhu ile fiziksel olarak aktif olmayı sağlamaktır (Göksel ve ark., 2019; Göksel ve ark., 2020). Futbolda gol atmak, takımın başarısı için büyük önem taşır. Gol atmak, takımın kazanması için gereklidir. Gol atıldığı zaman, takımın morali yükselir, takım taktiksel avantaj sağlar ve oyuncuların özgüveni artar. Gol atmanın bir diğer önemi, oyuncuların performanslarını artırmasıdır. Gol

- 1 Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
245427005@ogr.alanya.edu.tr, <https://orcid.org/0009-0005-8276-7743>
- 2 Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi
brcbstnc98@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0002-8197-3279>
- 3 Doç. Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi
orbay.cobanoğlu@alanya.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-1305-9496>

atmak, oyuncuların kendine güvenini artırır ve ileriki maçlar için daha fazla motivasyon sağlar (Erdoğan, 2008).

Maç analizi, bir takımın güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi, takım taktiklerinin gözden geçirilmesi ve gelecekteki maçların stratejilerinin belirlenmesi için önemlidir (Gürkan & Bayrakdar, 2023). Antrenörlerin ve oyuncuların takım performansını ve bireysel performanslarını değerlendirmelerine yardımcı olur. Ayrıca takımın taktiksel planlarını gözden geçirmesini ve taktiksel değişiklikler yapmasını sağlar. Maç analizi bir takımın oyun planlarını geliştirmesi, taktiksel değişiklikler yapması ve oyuncuların performanslarını değerlendirmesi için kritik öneme sahiptir. Bu nedenle, maç analizi antrenörlerin ve oyuncuların gelecekteki başarılarını sağlama konusunda önemli bir araçtır (Carling, Williams & Reilly, 2005). Müsabaka analizi, aksiyonların kaydedilmesi ve taktiksel açıdan değerlendirilmesini sağlamaktadır. Tanımlayıcı ve nicel veriler ile yapılan analizlerden elde edilen bulgular uygun şekilde değerlendirilirse yararlı geri bildirimler sağlar (Njororai, 2014).

Müسابaka analizinin en önemli alt analizlerinden biri gol analizidir. Gol analizi, bir takımın gol atma stratejilerinin ve rakip takımların gol yeme sebeplerinin belirlenmesini sağlar. Dolayısıyla takımların gelecekteki maçlar için daha iyi hazırlanmalarına yardımcı olur. Gol analizi, önceki maçların kaydını izleyerek başlar. Oyun planları, stratejiler, oyuncu hareketleri ve rakip takım savunma stratejileri detaylı şekilde incelenir. Ayrıca, gol atan takımın pozisyonlarına, şut yollarına, şutların isabet oranına ve gol atan oyuncuların performanslarına bakılır. Gol analizi ayrıca, bir takımın gol yeme sebeplerinin belirlenmesine de yardımcı olur. Savunma hatalarının, defansif organizasyon eksikliklerinin ve rakip takımların gol atma stratejilerinin incelenmesi, takımın savunmasını geliştirmesi için önemlidir (McGarry & Franks, 2003). Bu çalışmanın amacı 2022 Dünya Kupası'nda atılan golleri analiz etmektir.

YÖNTEM

Araştırma Örnekleme

Araştırma örneklemini 2022 Dünya Kupası'nda oynanan 64 müsabaka ve bu müsabakalarda atılan 172 gol oluşturmuştur. Araştırmaya takımların 2 golü kendi kalelerine atmalarından dolayı 170 gol dahil edilmiştir.

Araştırma Dizayını

Goller on bir farklı şekilde analiz edilmiştir. Birinci analiz gollerin zamanı (0-15, 16-30, 31-45, 46-60, 61-75, 76-90, 1st Uzatma 2st Uzatma), ikinci

analiz ilk golün sonuca etkisi (kazanma-berabere kalma-kaybetme), üçüncü analiz oyun türü (açık oyun, duran top), dördüncü analiz duran top türü (penaltı, serbest vuruş, korner, taç), beşinci analiz gol öncesi aksiyon (tek dokunuş, kontrol şut, kontrol dribbling şut), altıncı analiz şut çeşidi (ayak vuruşu, kafa vuruşu), yedinci analiz gol bölgesi (ceza sahası içi, ceza sahası dışı), sekizinci analiz gol bölgesi (1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12.13.14.15.16), dokuzuncu analiz gol atan oyuncu mevkisi (forvet, kanat, orta saha, savunma), onuncu analiz asist bölgesi (1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12.13.14.15.16,17), on birinci analiz asist yapan oyuncunun mevkisi (forvet, kanat, orta saha, savunma).

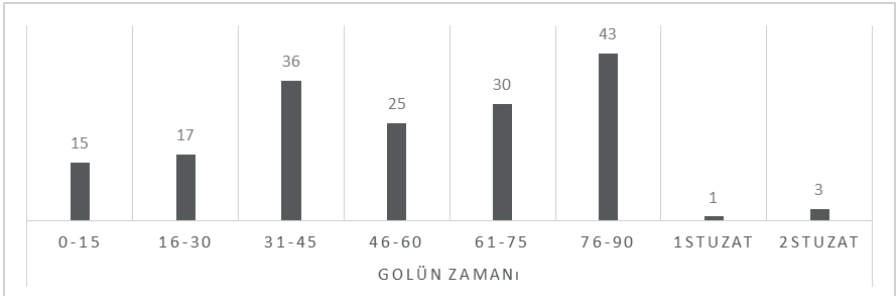
Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanması için 2022 Dünya Kupası'nda yapılan 64 müsabaka iki araştırmacı tarafından izlenerek kayıt altına alınmış ve atılan 170 gol analiz edilmiştir. Gol analizinde notasyonel analiz yönteminden faydalanılmıştır.

Verilerin Analizi

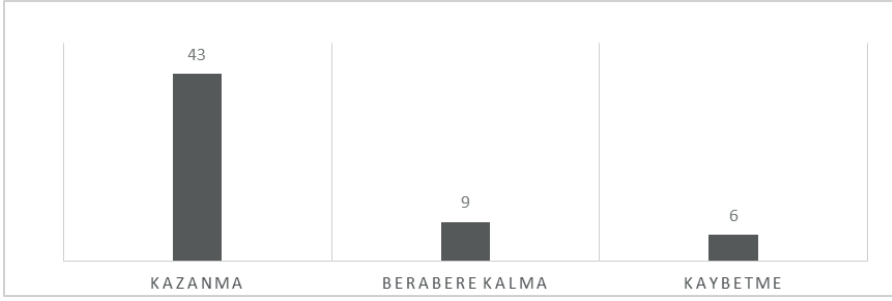
Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler olan frekans ve yüzde kullanılmıştır. İstatistiksel analiz için SPSS 25.0 for Windows paket programı kullanılmıştır.

BULGULAR

Şekil 1. Atılan Gollerin Zamanı

Şekil 1'deki bulgulara göre, 2022 Dünya Kupasında atılan gollerin atılma zamanlarına bakıldığında gollerin %25'nin 76-90. dakikalar arasında atılmış olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte atılan gollerin %21'inin 31-45. dakikalar arasında, %18'inin 61-75. dakikalar arasında, %15'inin 46-60. dakikalar arasında atıldığı tespit edilmiştir.

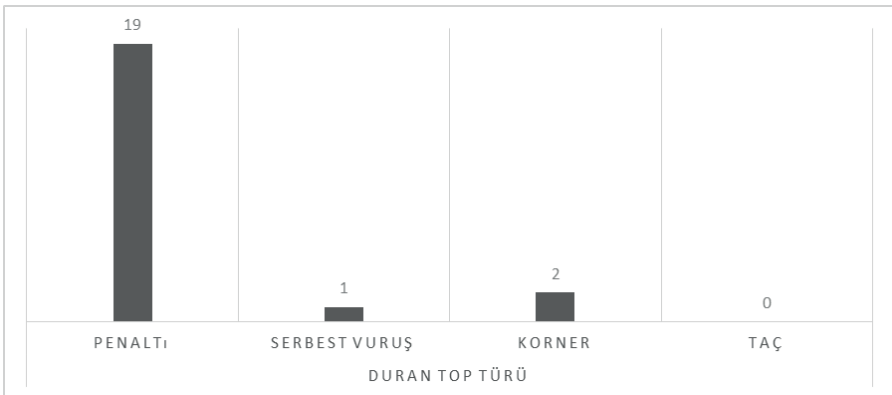
Şekil 2. Atılan İlk Golün Sonuca Etkisi

Şekil 2 incelendiğinde, 2022 Dünya Kupasında atılan ilk golün sonuca etkisine bakıldığında ilk golü atan takımların %74'ü galibiyet, %16'i beraberlik ve %10'u mağlubiyet almıştır.

Şekil 3. Oyun Türüne Göre Atılan Gollerin Sayısı

Şekil 3'teki bulgulara göre, 2022 Dünya Kupasında oyun türüne göre atılan golün etkisine bakıldığında gollerin %87'sinin açık oyun esnasında, %13'ünün duran toptan gol olduğu tespit edilmiştir.

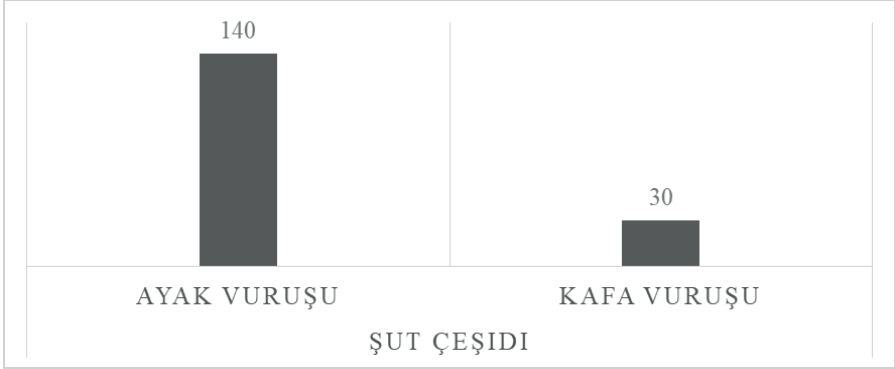
Şekil 4. Duran Top Türüne Göre Atılan Gollerin Sayısı

Şekil incelendiğinde, 2022 Dünya Kupasında duran top türüne göre atılan golün etkisine bakıldığında gollerin %86'sı penaltıdan, %9'u kornerden ve %5'i serbest vuruŐtan gerçekleŐirken tatan hiç gol olmadığı tespit edilmiştir.

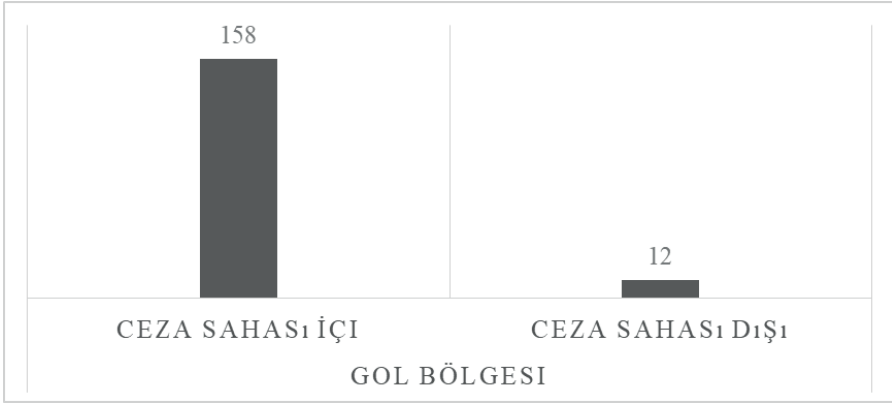
Şekil 5. Gol ncesi Aksiyonlar

Şekil 5'deki bulgulara göre, 2022 Dünya Kupasında atılan gollerin gol öncesi aksiyonlarına bakıldığında gollerin %74'ünün tek dokunuş ile, %19'unun kontrol-Şut ile, %7'sinin kontrol-dribbling-Şut ile gol olduğu tespit edilmiştir.

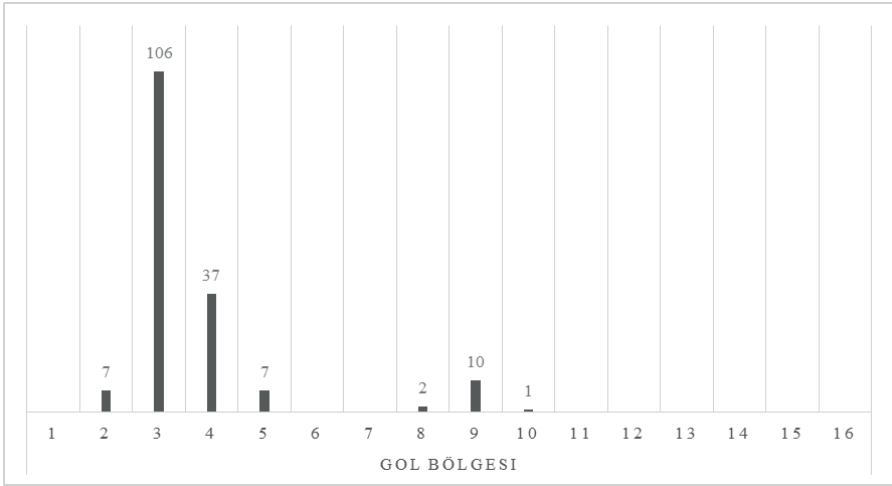
Şekil 6. Şut eŐidine Göre Atılan Gollerin Sayısı

Şekil 6'daki bulgulara göre, 2022 Dünya Kupasında atılan gollerin Şut çeŐitlerine bakıldığında gollerin %82'inin ayak vuruşu ile, %18'sinin kafa vuruşu ile gerçekleştiği tespit edilmiştir.

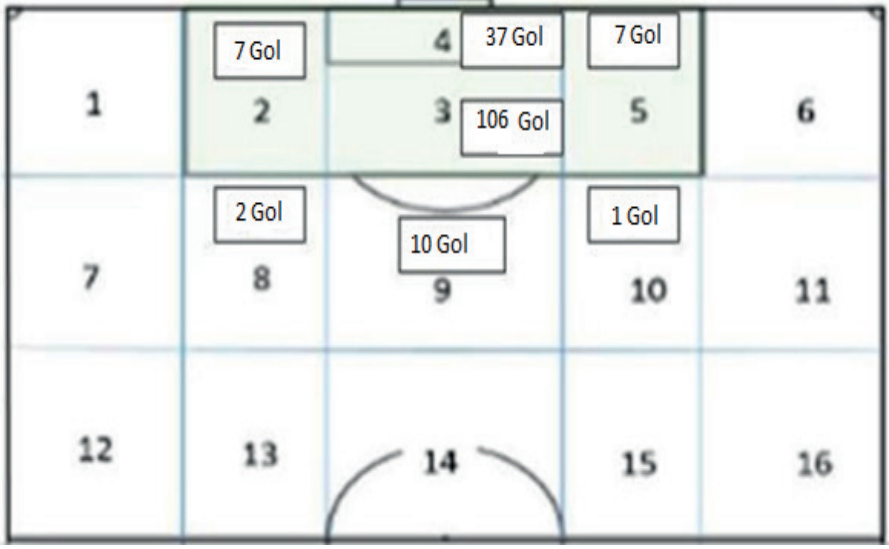
Şekil 7. Atılan Gollerin Bölgeleri

Şekil 7'deki bulgulara göre, 2022 Dünya Kupasında atılan gollerin bölgesine bakıldığında gollerin %92'sinin ceza sahası içinden atıldığı görülürken %8'inin ceza sahası dışından atıldığı tespit edilmiştir.

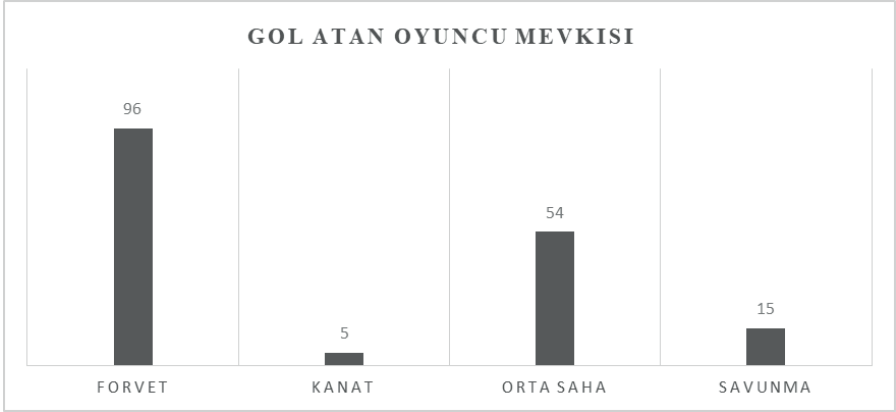

Şekil 8.1. Atılan Gollerin Bölgesi-1

Şekil 8'deki bulgulara göre, 2022 Dünya Kupasında atılan gollerin bölgesine bakıldığında gollerin %62'sinin 3'üncü bölgeden, %22'sinin 4'üncü bölgeden, %6'sının 9'uncu bölgeden atıldığı tespit edilmiştir.

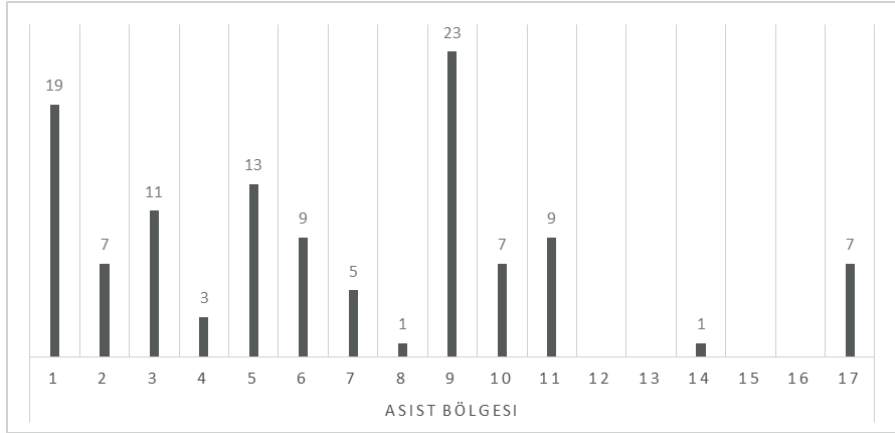

Şekil 8.2. Atılan Gollerin Bölgesi-2

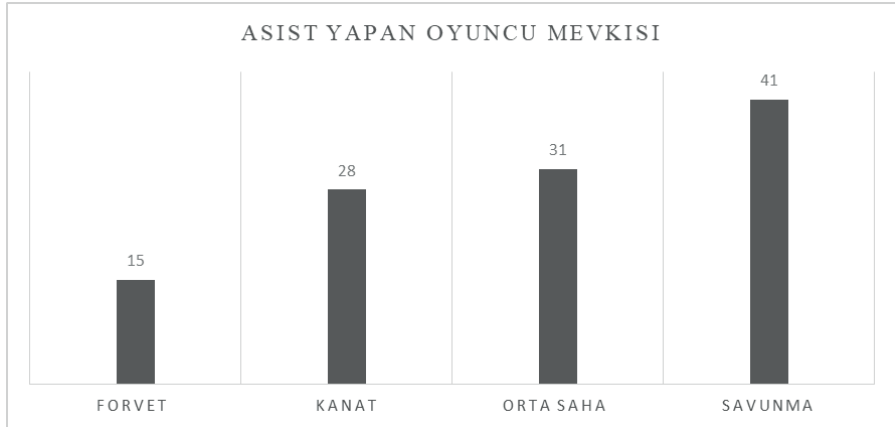
Şekil 9. Gol Atan Oyuncu Mevkisi

Şekil 9'daki bulgulara göre, 2022 Dünya Kupasında gol atan oyuncuların mevkisine bakıldığında gollerin %56'sının forvet mevkisinden, %32'sinin orta saha mevkisinden, %9'unun savunma mevkisinden ve %3'ünün kanat mevkisinden oyuncuların attığı tespit edilmiştir.

Şekil 10. Atılan Gollerin Asist Bölgesi

Şekil 10'daki bulgulara göre, 2022 Dünya Kupasında atılan gollerin asist bölgesine bakıldığında gollerin %14'ünün 9'uncu bölgeden, %11'inin 1'inci bölgeden, %8'inin 5'inci bölgeden yapılan asistle atıldığı görülmüştür.

Şekil 11. Asist Yapan Oyuncu Mevkisi

Şekil 11'deki bulgulara göre, 2022 Dünya Kupasında atılan gollerin asist yapan oyuncu mevkisine bakıldığında gollerin %36'sının savunma mevkisinden, %27'sinin orta saha mevkisinden, %24'ünün kanat mevkisinden, %13'inin forvet mevkisinden oyuncular tarafından yapıldığı tespit edilmiştir.

TARTIŞMA

2022 Dünya kupasına 32 takım katılmış, 64 maç yapılmıştır. Bu maçlarda toplam 172 gol atılmıştır. Golün 2 tanesi farklı maçlarda kendi kalesine atıldığı için yapılan analizlere dahil edilmemiştir. Oynanan 64 maçın 6 tanesi 0-0 golsüz hiç gol atılmadan oynanmıştır. Gollerin %55'i ilk yarıda, %43'si ikinci yarıda, %2'si uzatmalarda atılmıştır. Maç başına 2.65 gol atılmıştır. Önceki dünya kupalarına kıyasla 2006 yılında Acar ve ark. (2008) yapmış olduğu çalışmalarda %47 oranla gollerin çoğunun ikinci yarıda atıldığı görülmüştür 2016 Dünya Kupasında atılan gollerin analizinde %75'inin maçın ikinci yarısında atıldığı görülmüştür (Çobanoğlu & Terekli, 2016). Bu çalışmada gol zamanı incelediğinde en çok golün 79-90. dakikalar arasında atıldığı görülmüştür. Buna kıyasla 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %20'sinin 46-60. dakikalar içerisinde atılmış olduğu tespit edilmiştir (Ağyol & Tanyeri, 2022). Bu çalışmada yapılan araştırmaya göre ilk golün etkisi %74 oranla kazanma ile sonuçlanmıştır. Buna kıyasla Leite (2013) yaptığı çalışmada, ilk golü atanların %75'inin maçı da kazandığını tespit etmiştir. 2018 Dünya kupasında yapılan ara analizde ilk golün kazanmaya etkisinin %71,42 olduğu görülmüştür (Çobanoğlu, 2019). Bu çalışmada oyun türüne göre atılan golün etkisine bakıldığında gollerin %87'sinin açık oyun esnasında atıldığı tespit edilmiştir. Buna kıyasla Euro 2012 Dünya kupasında atılan gollerin %72'sinin açık oyun sırasında atıldığı vurgulanmıştır (Mitrotasios & Armatas, 2014). Bu çalışmada duran top türüne göre atılan golün etkisine bakıldığında en çok golün %86 ile penaltıdan atıldığı tespit edilmiştir. Buna kıyasla Mitrotasios & Armatas (2014) yapmış olduğu çalışmada türüne göre en çok golün %47,6 ile kornerden atıldığı tespit edilmiştir. Bu çalışmada atılan gollerin gol öncesi aksiyonlarına bakıldığında gollerin %74'ünün tek dokunuş ile, %19'unun kontrol-şut ile, %7'sinin kontrol-dribbling-şut ile olduğu tespit edilmiştir. Mitrotasios & Armatas (2014) yaptıkları çalışmada, son geçişten sonra gol atan futbolcunun çoğu durumda tek dokunuşla %63,7 gol attığı kanısına varmıştır. Bu çalışmada gollerin %82'sinin ayak vuruşu ile, %17'sinin kafa vuruşu ile gerçekleştiği tespit edilmiştir. Çobanoğlu (2019) yaptığı çalışmada gollerin %49,68'inin sağ ayakla, %29,29'unun sol ayakla atıldığı görülmüştür. Bu çalışmada gollerin gol bölgesine bakıldığında gollerin %92'sinin ceza sahası içinden atıldığı tespit edilmiştir. Mitrotasios & Armatas (2014) yaptıkları çalışmada gollerin %90'ından fazlasının ceza sahası içinden atıldığını vurgulamıştır. Çobanoğlu (2019) 2018 Dünya Kupasını incelerken en çok golün %84,71 oranla ceza sahası içinden atıldığını tespit etmiştir. Bu çalışmada atılan gollerin gol bölgesine bakıldığında gollerin %62'si 3. bölgeden %22'si 4. bölgeden atıldığı tespit edilmiştir. Çobanoğlu (2019) yaptığı çalışmada en

çok gol atılan bölgenin %60,50'sinin 3. bölge, %15,92'sinin ise 3. Bölge olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmada atılan gollerin gol atan oyuncu mevkisine bakıldığında gollerin %56'sının forvet mevkisinden, %32'sinin orta saha mevkisinden, %9'unun savunma mevkisinden ve %3'ünün kanat mevkisinden oyuncu tarafından atıldığı tespit edilmiştir. Mitrotasios & Armatas (2014) yaptıkları çalışmada gollerin %41,3'ünü forvet, %29,3'ünü de kanat oyuncularından tarafından atıldığını belirtmişlerdir. Bu çalışmada atılan gollerin asist yapan oyuncu mevkisine bakıldığında gollerin %36'sının savunma mevkisinden, %27'sinin orta saha mevkisinden, %24'ünün kanat mevkisinden, %13'ünün forvet mevkisinden oyuncu tarafından atıldığı tespit edilmiştir. Çobanoğlu (2019) yaptığı çalışmada gol atan asist oyuncu mevkisinin ise %32,48 forvet, %28,02 kanat, %19,74 orta saha ve %19,74 defans olarak atıldığı tespit edilmiştir.

SONUÇ

Bu çalışmanın temel amacı, antrenörlerin ve futbolcuların ihtiyaç duydukları özel taktik konulara ilişkin ipucu vermek amacıyla 2022 Dünya Kupası'ndaki takımların attığı golleri incelemektir. Yapılan bu çalışmada atılan goller incelendiğinde yapılan diğer dünya kupalarına nazaran daha çok gol atılmış olduğu tespit edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda ilk golün sonuca etkisinin çok fazla olduğu görülmüştür. Bu da ilk golün öneminin ne kadar fazla olduğunun antrenör ve oyuncu grubu tarafından çok büyük bir öneme sahip olması gerektiğini göstermektedir. Golleri detaylı bir şekilde incelediğimizde gollerin analizinin 1. yarı ve 2. yarı olarak değerlendirdiğimizde 1. yarıda atılan gollerin oranının daha fazla olduğu saptanmıştır. Gollerin oluşumuna bakıldığı zaman açık (geçişli) oyunda atılan gol sayısının daha fazla olduğu saptanmıştır. Duran toptan atılan gol sayısının azlığı dikkat çekmektedir. Bu oranın çok düşük olduğu tespit edilmiş olup antrenörlerin duran toptan gollerin sayısını arttırmak için antrenman içeriklerine duran top çalışmalarını eklemeleri önerilmektedir. Teknik açıdan ayak ile atılan gol sayısının kafa ile atılan gol sayısından fazla olduğu belirlenmiştir. Bu durum futbolun karakteristik özelliğinden dolayı olduğu düşünülmektedir. Bununla beraber kafa ile atılan gollerin yüzdesinde sonuca etkisi göz ardı edilmemelidir. Yapılan antrenmanlarda ayak ile yapılan gol çalışmalarının aynı şekilde kafa ile de antrenman programlarında yer alması gerekmektedir. Atılan gollerin bölgesine bakarsak eğer ceza sahası içinden ve 3.bölgeden atılan gol oranının daha fazla olduğu belirlenmiştir. Bu oranların dikkate alınarak gol vuruşlarının daha çok ceza sahası içinden yapılacak şekilde düzenlenmesinin başarıyı olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Gol atan oyuncu mevkisine bakacak olursak en çok golü

forvet mevkisindeki oyuncular atmıştır 2. orta saha, 3. defans, 4. kanat mevkisindeki oyunculardan gelmiştir. Burada forvet bölgesindeki oyuncuların atmış olduğu gollerin etkisinin oranı fazla olsa da diğer bölgedeki gol atan oyuncularında vermiş olduğu katkı göz ardı edilmemelidir. Antrenmanlarda takım halinde hücumların yapılması önerilmektedir. Asist yapan oyuncuların mevkilerine baktığımız zaman 1. sırada savunma oyuncuları, 2. sırada orta saha, 3. sırada kanat, 4. sırada forvet gelmektedir. Görmüş olduğumuz gibi savunma oyuncularının gol ve asist sayısına etkisi analizlerle tekrardan ortaya çıkmıştır. Yeni gelişen futbol trendi ile defans oyuncuları kendi görevlerinin dışında 3. bölgede ve kanatlarda aktif bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Yapılan analizler sonucunda antrenörlerin kendi sistemlerini yaratırken ve rakibe karşı savunma yaparken yapılmış olan analizlere dikkat ederek ona göre bir sistem belirlemesi gerekmektedir.

Kaynakça

- Acar, M. F., Yapicioglu, B., Arikan, N., Yalcin, S., Ates, N., & Ergun, M. (2008). Analysis of goals scored in the 2006 World Cup. In *Science and football VI* (pp. 261-268), Routledge.
- Ağyol, M. A. A. & Tanyeri, L. (2022). Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Teknik Analizi. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 23-42. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/comusbd/issue/74982/1192911>
- Carling, C., Williams, A. M., & Reilly, T. (2005). *Handbook of soccer match analysis: A systematic approach to improving performance*. Psychology Press.
- Çobanoğlu, H. O. (2019). Analysis of Goal Scored on Russia World Cup 2018. *Journal of Education and Training Studies*, 7(2), 184-191.
- Çobanoğlu, H. O., & Terekli, M. S. (2018). EURO 2016: Analysis of Goals Scored. *Türkiye Klinikleri J. Sports Sci.*, 10(3), 123-9. <https://doi.org/10.5336/sportsci.2018-61913>
- Erdoğan, İ. (2008). Futbol ve futbolu inceleme üzerine. *İletişim kuram ve araştırma dergisi*, 26(2), 1-58.
- Göksel, A. G., Yıldız, M., Şenel, E., & Ekici, S. (2019). Futbol Taraftarlarının Kulüp İmajı Algısı. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 6(46), 4032-4037.
- Göksel, A. G., Zorba, E., Yıldız, M., Caz, Ç. (2020). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Taraftarı Oldukları Futbol Takımına Karşı Psikolojik Bağlılıklarının İncelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 15(25), 3800-3818. <https://doi.org/10.26466/opus.623549>
- Gürkan, O., & Bayrakdar A. (2023). Rakip Karşılama Mesafesi Ve Takım Yerleşim Mesafesinin Maç Konumu, Maç Sonucu Ve Lig Sıralamasına Göre İncelenmesi (Türkiye Futbol Süper Ligi Örneği). *Tojras*. 12(4):658-67.
- Leite, W. A. A. (2013). Euro 2012: Analysis and Evaluation of Goals Scored. *International Journal of Sports Science*, 3(4), 102-106. <https://doi.org/10.5923/j.sports.20130304.02>.
- McGarry, T., & Franks, I. M. (2003). The science of match analysis. In *Science and soccer* (pp. 273-283). Routledge.
- Mitrotasios, M., & Armatas, V. (2014). Analysis of Goal Scoring Patterns in the 2012 European Football Championship. *The Sport Journal*, January 16: 1-11.
- Njororai, W. (2014). Timing of goals scored in selected European and South American soccer leagues, FIFA and UEFA tournaments and the critical phases of a match, *International Journal of Sports Science*, 4(6A): 56-64.
- Sönmeymekas, A. (2008). UEFA şampiyonlar liginde atılan gollerin analizi (Master's thesis, Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü).